

Datum

2021-10-06

Vår referens

Ida Thell

Utredningssekreterare

ida.thell@malmö.se

Tjänsteskrivelse

Remiss av motion av Lisa Stolpe (V) om att införa skolfrukost GYVF-2021-1410

Sammanfattning

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden har tagit emot en motion av Lisa Stolpe (V) där det föreslås att kommunfullmäktige beslutar att ge nämnden i uppdrag att ta fram förslag för hur skolorna kan erbjuda frukost åt gymnasieeleverna.

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden anser att intentionerna med motionen är goda och att skolan har ett ansvar i att eleverna får kunskaper om förutsättningarna för en god hälsa och bra kosthållning. Servering av skolfrukost bedöms dock inte utgöra en generell insats som alla skolor har behov av eller som en insats inom ramen för skolans kompensatoriska uppdrag.

Mot bakgrund av det som anförs i yttrandet föreslår nämnden kommunstyrelsen att föreslå kommunfullmäktige att avslå motionen.

Förslag till beslut

1. Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden godkänner förvaltningens förslag till yttrande över motion från Lisa Stolpe (V) om att införa skolfrukost och skickar detsamma till kommunfullmäktige.
2. Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden föreslår kommunstyrelsen att föreslå kommunfullmäktige att avslå motionens yrkande om att uppdra åt gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden att ta fram förslag för hur skolorna kan erbjuda frukost åt gymnasieeleverna.

Beslutsunderlag

- Remiss av motion av Lisa Stolpe (V) om att införa skolfrukost
- Motion av Lisa Stolpe (V) om att införa skolfrukost
- G-Tjänsteskrivelse GVN 2021-10-29 Yttrande över motion av Lisa Stolpe (V) om att införa skolfrukost
- Förslag till yttrande över motion av Lisa Stolpe (V) om att införa skolfrukost

Beslutsplanering

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämndens arbetsutskott 2021-10-20

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden 2021-10-29

Beslutet skickas till

Kommunfullmäktige

Ärendet

I en motion av Lisa Stolpe (V) föreslås kommunfullmäktige besluta:

- att uppdra åt gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden att ta fram förslag för hur skolorna kan erbjuda frukost åt gymnasieeleverna.

I motionen anförts att elevenkäter bland Malmös grundskoleelever visar att många av eleverna inte äter frukost och att elever även väljer bort att äta sig mätta av skollunchen. Motionären menar att internationell forskning visar att bra mat i samband med skoldagen leder till bland annat förbättrad koncentration, ökad närvaro och ökat välbefinnande. I motionen beskrivs vidare att skolan har ett kompensatoriskt uppdrag att uppväga skillnader mellan elevers olika förutsättningar att tillgodogöra sig utbildningen.

Skolfrukost inom nämndens verksamheter

Initiativ med gratis skolfrukost för elever finns inom nämndens verksamheter och flera skolor har även caféer där elever kan köpa till exempel frukostfrallor eller fika. Bellevue gymnasium erbjuder samtliga elever på skolan gratis frukost i anslutning till skoldagens start som en del av den motiverande verksamheten i utbildningen. Serveringen sker via Malmö skolrestauranger och skolans skolvärd deltar under frukosten. Rektor uppskattar att 20–30 av skolans cirka 170 elever tar del av frukostserveringen. Alla elever uppmuntras att komma till skolan för att äta frukost men många elever väljer bort frukosten. Vidare finns gratis frukostservering även för elever inom gymnasiesärskolan.

Även inom vuxenutbildningen finns initiativ till skolfrukost. E2C Second Chance School vänder sig till unga vuxna i åldern 20–30 år som saknar betyg från grundskolan eller gymnasiet första år. E2C erbjuder en möjlighet för elever som är studieovana och behöver få arbeta i sin egen takt. Rektor uppger att många av deras elever har bristande rutiner i vardagen och att man som ett lärande arbetsmoment i utbildningen infört frukostservering där eleverna ansvarar för planering och inköp. Arbetsmomentet leder till diskussion om vikten av en näringsrik kost och är även ett tillfälle för social interaktion och delaktighet.

Gymnasie- och vuxenutbildningsförvaltningens förslag till yttrande

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden (GVN) anser att intentionerna med motionen är goda och instämmer i att en näringsrik kost är viktig för barn och unga. I läroplanen för gymnasiet anges att skolan ska bidra till elevernas allsidiga utveckling och uppmärksamma hälso-, livsstils- och konsumentfrågor. Det ingår i skolans ansvar att elever under sin utbildning får kunskaper om förutsättningarna för en god hälsa. Idrott och hälsa 1 är en obligatorisk kurs för alla elever på nationella program på gymnasiet. Undervisningen i kursen behandlar bland annat kosthållningens betydelse för hälsa och prestation.

Enligt skollagen ska elevhälsans fokus vara förebyggande och hälsofrämjande insatser i ett bredare perspektiv. Den medicinska elevhälsan i Malmö stad erbjuder alla elever i gymnasieskolan och gymnasiesärskolan minst ett hälsosamtal, i enlighet med skollagen. Hälsosamtalet genomförs under år ett och omfattningen avgörs av elevens behov men samtalet behandlar både elevens fysiska och psykiska hälsa. Samtalet utgår bland annat från en hälsoenkät som behandlar frågor kring hur eleven upplever sin skolsituation, hemsituation, fritid, fysisk

aktivitet, sömn och så vidare. I samtalet behandlas vikten av en god kosthållning i allmänhet och frukostens betydelse i synnerhet. Elevhälsan kopplas även in för individuella samtal kring bland annat kost med elever som har hög frånvaro eller koncentrationssvårigheter. Hälsöfrämjande och förebyggande undervisning kan även utföras i grupp som ett komplement till hälsobesöket.

Skolans kompensatoriska uppdrag innebär att skolan har ett ansvar för att kompensera elevers olika förutsättningar att nå målen för utbildningen. Det handlar om att olika elevgrupper behöver olika stöd och att skolan anpassar verksamheten efter elevernas förutsättningar och behov. Skolans kompensatoriska uppdrag utgår från utbildningsuppdraget och innebär att sträva efter att uppväga skillnader i elevernas förutsättningar att tillgodogöra sig sin utbildning, exempelvis genom resursfördelning, organisation och val av metoder och arbetssätt. Skolan kan inte fullt ut kompensera för till exempel familjebakgrund men har ett ansvar i att eleverna får kunskaper om förutsättningarna för en god hälsa och bra kosthållning.

Initiativ med gratis skolfrukost för elever finns inom nämndens verksamheter och flera skolor har även caféer där elever kan köpa till exempel frukostfrallor eller fika. Varje rektor kan besluta om motiverande insatser för vissa grupper av elever i det fall skolan identifierat ett behov. Servering av skolfrukost kan vara en sådan insats men bedöms inte utgöra en generell insats som alla skolor har behov av eller som en insats inom ramen för skolans kompensatoriska uppdrag.

Det är oklart om motionärens intention är att skolfrukost endast skulle gälla de kommunala gymnasieskolorna eller även de fristående skolorna. Endast cirka hälften av eleverna som är inskrivna i en av Malmös gymnasieskolor och som har Malmö som hemkommun går i en kommunal skola. Motionärens intentioner riskerar därmed att inte uppfyllas vid ett generellt införande av skolfrukost i de kommunala skolorna eftersom många Malmöelever går i en fristående skola.

Mot denna bakgrund föreslår GVN kommunstyrelsen att föreslå kommunfullmäktige att avslå motionen och överlämnar yttrandet till kommunstyrelsen.

Ansvariga

Anneli Schwartz Förvaltningschef